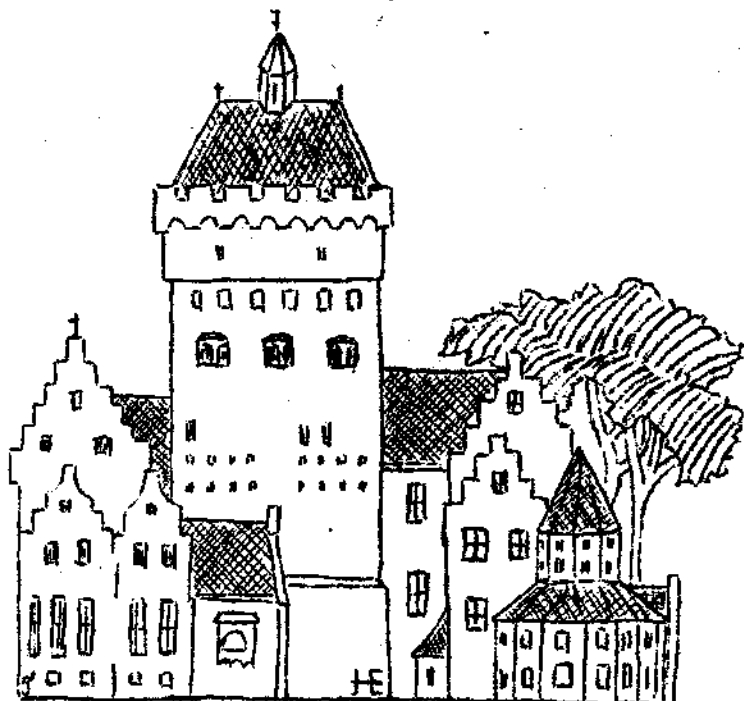

VALKHOF NIEUWS

VALKHOF VERENIGING

POSTBUS 1390 te NIJMEGEN

GIRONUMMER 4.43.83.63

CONTRIBUTIE: f 20,—PER JAAR

INHOUD VAN DEZE DERDE EN LAATSTE UITGAVE IN 1981:

Van de redactie (M.Dongelmans).....	81-29
Storm over het Valkhof (H.v.Brienen).....	81-30
De toestand van de ruines (J.Nooy).....	81-31
Mankementen lijst ruines (Technische cie).....	81-32
Informatiepanelen? (J.Nooy).....	81-33
Commissiewerk:structuur,taak,samenstelling (J.Nooy).....	81-34
Buitenlandse reactie op het Valkhof (G.Hermans).....	81-36
Lezing van M.Dongelmans over Jan In De Betouw (R.Hendriks).....	81-39
Nieuwe boeken over het Valkhof (M.Dongelmans).....	81-40
Epiloog van de typist-cyclostylist J.Nooy.....	81-41

Van de Redactie:

In dit laatste Valkhofnieuws van 1981 worden nog net op de valreep enige zaken, die alle leden van de Valkhofvereniging ter harte gaan, gepresenteerd.

Op de eerste plaats natuurlijk de bouwkundige stand van zaken op het Valkhof. Met name de opzomming van de Technische Commissie geeft nogal te denken. Wanneer niet snel wordt ingegrepen, wordt het Valkhof een verlengde van het benedenstadsdrama: een gang van zaken, die tot elke prijs vermeden moet worden.

Gelukkig zit er een andere Valkhofkwestie- die van de informatie-panels- weer wat beweging. Hopelijk is het mogelijk deze zomer de bezoekers van het Valkhofpark verantwoord door middel van deze panels informatie te verschaffen over de unieke Nijmeegse burcht.

Er is echter meer goed nieuws: de commissie-indeling is nu eindelijk min of meer definitief van de grond. In 1982 zal deze nieuwe structuur in werking gaan treden. Veranderingen blijven natuurlijk altijd mogelijk. Met name de Redactie-commissie zoekt nog vrijwilligers die zich met het samenstellen en redigeren van Valkhofnieuws willen bezig houden. Bovendien hoopt de redactie dat, meer dan in de afgelopen jaren, in 1982 de leden zelf de pen ter hand zullen nemen en het redactieadres zullen weten te vinden.

Terugkijkend op dit jaar, kunnen we natuurlijk niet om de succesvolle zomermaanden heen. Het elk jaar groter wordende bezoekersaantal van de aloude Valkhofkapel steeg in 1981 tot boven de 20.000. Een nieuwe mijlpaal !!! In deze aflevering vindt u dan ook als aanvulling op eerdere artikelen over de zomeractiviteiten een bijdrage over de buitenlandse reacties op een en ander.

Voor het eerst sinds jaren was er dit jaar ook muziek op het Valkhof. Werd de openingceremonie in mei al omlijkst met authentieke klanken, op zondag 12 juli trad in de Sint Nicolaaskapel geheel belangeloos het vocaal ensemble Groenewoud aan. Door het feit dat de pers geen ruchtbaarheid aan dit informele concert had gegeven, bedroeg het bezoekersaantal slechts een 15 personen. Oze werden echter spoedig aangevuld met een 45 tal leden tellende Duitse toeristen uit München-Gladbach die o.l.v. Commandeur directeur Gerard Lemmens het Rijk van Nijmegen kwam bezoeken. Allen luisterden met grote aandacht naar de gezangen. De koorleden o.l.v. Hans van Bergen zongen o.a. : "Domine in auxilium" van J.G. Albrechtsberger en "Aus tiefer Not schrei' ich zu Dir" van Felix Mendelssohn-Bartholdy. Het magnifieke effect van levende klassieke muziek in de kapel met zijn fraaie accoutiak heeft er toe geleid dat er nu ideeën ontwikkeld zijn om op de zondagen in de zomer van 1982 geregeld ensembles te laten optreden. Op deze wijze worden de oude Valkhofconcerten , zij het in gewijzigde vorm, weer in ere hersteld !

De najaarslezingen van onze vereniging beginnen ook langzamerhand een prille 'traditie' te vormen. Hoewel het bezoekersaantal in verhouding met 1980 minder was, voetbal op deze woensdagavond, volgden de \pm 70 aanwezigen met veel belangstelling het relaas van Maarten Dongelmans. Overigens was het pleziering te kunnen constateren dat ook enkele bestuursleden van Numaga van de partij waren.

Dit, voor de laatste keer gestencilde, Valkhofnieuws afsluitende, wenst de redactie u, mede namens het bestuur, een voorspoedig 1982.

(M.D.)

Redactieadres: Obrechtstraat 7

Uiterste inleverdatum copy voor eerste offsetnummer: 5 febr. 1982.

DE KAPEL OP HET VALKHOF STAAT ER NOG !

De toezichthouder in de kapel op zondag 4 oktober zal die dag niet gauw vergeten. Wachtende op een groot Duitse bezoekers, die dan al meer dan een uur over tijd zijn, gebeurt iets wat toch zeker de moeite waard is o het in Valkhofnieuw te melden.

Het, die dag toch al niet zo fraaie weer buiten de kapel, verandert in korte tijd van slecht tot zeer slecht. De kletterende regen wordt door windvlagen letterlijk door de open poort naar binnen geblazen. Rukwinden loeien door de bomen in het park en enkele al kletsnatte wandelaars komen dankbaar in de kapel even schuilen.

Het dak kraakt letterlijk en grote stukken kalk vallen uit de toren naar beneden op de maquette en op de bezoekers. De man, die een flink brok op zijn schouder kreeg, kijkt naar boven, veegt zijn mouw schoon en zegt, terwijl hij met grote passen naar buiten stapt, tegen de geschrokken toezichthouder:

"Ik geloof dat het hiet binnen ook nie' veilig is; de rogendruppels buute' spatte' wel uit mekander as ze op m'n kop valle' , mar de stenen die hier òmlaag kommen, blieve' heel en affijn, de rest snap je eiges wel."

Blij u toch nog nog te kunnen berichten dat de maquette vrijwel geen schade opliep en dat de Karolingische kapel er "nog" staat !.....

Hain van Brienem.

DANKBETUIGING

Namens de hier eerder genoemde groep "Duitse bezoekers", leden van de vereniging Linker Niederrhein Nettetal-Lobberich (BRD), betuig ik het bestuur van de Valkhofvereniging en heel in het bijzonder H. van Brienem mijn hartelijke dank voor de welwillende openstelling van de Sint Nicolaas kapel op het Valkhof tijdens de eerste totaal werregende Kermiszonntag in oktober van dit jaar.

Voor de leden, die met ondergetekende een grote stadswandeling door Nijmegen maakten, was het bijzonder plezierig ook het oudste monument van onze Waalstad van binnen te kunnen bezichtigen.

Maatren Dongolmans.

De technische toestand van de ruïnes.

De dienst Publieke Werken van de gemeente Nijmegen heeft een rapport uitgebracht over de toestand van de ruïnes van het Valkhof.

Dat de zaak er niet al te best voorstaat, kan elkeen zien, maar in dit rapport wordt op deskundige wijze de bouwkundige mankementen weergegeven en er worden voorstellen gedaan ter beëindiging van verder verval en voorstellen tot verbetering.

Het heeft met monumenten te maken en kost geld. Dus zal er eerst advies gevraagd gaan worden aan de monumentencommissie en dus wenst ook de afdeling financiën van het stadhuis een preciese kostenopgave, want... het geld is schaars. Zeer schaars zelfs, want voor grotere investeringen zal in ieder geval de eerste vijf jaar geen geld beschikbaar zijn.

Bovenstaande kon ontleend worden aan de openbare besluitenlijst van het college van Burgemeester en Wethouders, die hierover een besluit namen.

Maar.....

Ondertussen brokkelt de BARBAROSSARUINE gestadig af.....

Ondertussen blijven er brokken kalk in de KAROLINGISCHE KAPEL neervallen en gaat er steeds meer van de kostbare muurschilderingen verloren.....

Ondertussen komt een dreigende verzakking en ineenstorting van de NOORDELIJKE KEERMUUR steeds naderbij.....

Mijn vraag: HALEN DEZE MONUMENTEN HET EIND VAN DEZE EEUW NOG WEL ??????

J.Nooy

MANKEMEN TEN LIJST

Door de technische commissie van de Valkhofvereniging werden op 15 oktober 1981 de volgende gebreken aan de Valkhofmonumenten vastgesteld:

KAROLINGISCHE KAPEL.

- 1) Glas in loodraam begane grond links in de koornis beschadigd na poging tot inbraak deze zomer. (gedeelte reeds door onszelf hersteld)
- 2) Boven-ramen beginnende met nummering (links van de ingangspoort): 1-3-4-5-6-7-8-11: glas-in-lood door stenen beschadigd. Advies: ook deze ramen van buiten door plexiglas beveiligen.
- 3) Achter bij de koornis op de bovengalerij lekt het dak, daar waar het stuk zink en de hoekkeper samenkomen.
- 4) Bij het altaar op de bovengalerij zijn de gewelven op meerder plaatsen stuk.
- 5) Steeds meer mortel brokkelt af aan de binnenzijde van de toren, langs de muren en de gewelven rechts bij de ingang. (Bij een hevige stormbui op zondag 4 oktober vielen grote stukken kalk uit de toren tussen het publiek)
- 6) Boven de ingangspoort zijn de voegen tussen de stenen los.

CONCLUSIE:

De kapel is inwendig volop in verval. Het vochtgehalte is naar onze mening constant veel te hoog. Wij stellen voor:

- a) de kapel van een deur te voorzien, b, v, van plexiglas.
- b) bestaande schietgaten boven in de toren aan de binnenzijde te dichtten.
- c) zolder nazien en isoleren
- d) een aanbouw realiseren, zoals voorgesteld door de valkhofvereniging, waarin een klimaatregeling ondergebracht wordt zodat de kapel voor verder verval behoed wordt en ook buiten de zomermaanden beschikbaar komt.

BARBAROSSARUINE.

De halfronde absis verkeert in een erbarmelijke toestand. Het vandalisme viert vooral hier hoogtij. In de nissen liggen massa's lege busjes en andere ongerechtigheden. De nog op de grond liggende delen worden steeds verder vernield. Maatregelen ter behoeding zullen ook hier dringend nodig zijn.

KEERMUUR TEN N.O. VAN DE KAPEL

De keermuur rond de kapel is zwaar in verval. (zeer grote aantallen losse stenen). Door het meestromen van grote hoeveelheden zand bij elke regenbui verleend de keermuur onvoldoende steun aan het bovenliggend plateau met daarop de kapel. Inzakking van de noordelijke helling met keermuur en daarmee ineenstorting van de kapel behoort tot de mogelijkheden, tenzij er iets gebeurt. Door op metselen van de walmuur in de oude vorm, kan de dan ontstane ruimte tussen oude en nieuwe muur opgevuld worden met beton.

Het nu nog bestaande houten hek verkeert in zeer desolate toestand, om niet te zeggen: levensgevaarlijk. Wellicht kan het vervangen worden door de walmuur boven het terras op te trekken. Dat een klinkerbestrating bij zo een kapel beter past dan een strook asfalt, behoeft nauwelijks een betoog.

Ook de verder keermuren zijn in zeer slechte toestand. De tufstenen muurresten tussen de rozenstruiken aan de westkant, die stukje bij beetje weggeharkt worden, vragen om herstel en om zichtbaarmaking.

Wij verzoeken met nadruk bij het gemeentebestuur er op aan te dringen dat snel maatregelen genomen worden zodat het gemeenschappelijk bezit van de burgerij voor het nageslacht behouden kan blijven.

Nijmegen, 18 november 1981.

De technische commissie.

INFORMATIE PANELEN

Nadat de valkhofvereniging haar ideeën over informatiepanelen reeds in februari 1980 wereldkundig gemaakt had, duurde het zoer lang eer er van gemeentewege enige reactie kwam. Wij hadden immers verzocht om toestemming en financiële tegemoetkoming.

Voor zule zaken wordt door het gemeentebestuur de monumentencommissie om advies gevraagd. Dze fronste echter haar wenkbrauwen, vond ons idee niet het brste, ging zelf op zoek naar voorbeelden in fe lande en kwam terecht bij Totemfaut (gemeente Veldhoven). De aldaar geplaatste natuurstenen zuilen met daarop een bronzeh plaquette in relief leek haar een beter idee en dat werd dan ook geadviseerd aan het college van burgemeester en wethouders, vergezeld van een kostenraming.

Ondertussen was het al medio 1981 geworden en B & W hadden inmiddels hoogte gekregen van de moeilijke financiële positie van de gemeente. Met het oog op het Valkhof en met de hand op de portemonnaie kozen B & W derhalve niet voor het advies van de monumentencommissie om enkele (3) zuilen te plaatsen voor een totaal bedrag van circa f 25.000, maar voor het idee van de Valkhofvereniging, die met een begroting van circa f 4000,— beter in het financiële plaatje paste. Voor die f 4000,— worden 5 panelen-op-voet geleverd: 3 stuks voor de ingangen en 2 stuks voor de beide monumenten.

De technische commissie van onze vereniging heeft inmiddels contact opgenomen met de dienst Publieke Werken, ten einde tot realisering te komen. Wannner dat zijn, is nog niet te voorspellen.

Overigens zij nog vermeld dat enkele leden van de monumentencommissie zich niet bij het besluit van B & W willen neerleggen en graag hun idee tot uitvoer gebracht willen zien.

Hoe dat dan afloopt, dat zien wij wel een volgende keer.....

COMMISSIE WERK

Op 18 november 1981, de voetbalavond Frankrijk-Nederland, is er een bijeenkomst geweest op Waalorama, waarbij het bestuur aanwezig was én de mensen, werkzaam in de diverse commissies.

Doel was om met elkaar te komen tot duidelijke afspraken: wie doet wat, en wanneer, en waar woont die en die etc.etc.

Als gespreksleidraad lag er een bestuursvoorstel op tafel.

Na gezamenlijk overleg is tot het volgende besloten:

A. STRUCTUUR VAN DE COMMISSIES.

1. tussen bestuur en commissie moet een hechte band bestaan;
2. elke commissie kent een "coördinator voor overleg omtrent het commissiewerk met het bestuur;
3. coördinatoren maken deel uit van het algemeen bestuur.

B. WERKWIJZE VAN DE COMMISSIES.

1. elke commissie stelt voor elk verenigingsjaar een 'werkplan' op;
2. elke werkplan gaat vergezeld van een begroting;
3. zo'n werkplan behoeft de goedkeuring van het algemeen bestuur;
4. het werkplan wordt ter fiattering gepresenteerd op de ledenvergadering omstreeks maart, nadat er verslag is gedaan in het verenigingsorgaan: Valkhofnieuws.

C. IN TE STELLEN COMMISSIES.

1. technische commissie;
2. propaganda commissie;
3. redactie commissie.

D. TAAKOMSCHRYVING EN SAMENSTELLING DER COMMISSIES.

Technische commissie.

- taakomschrijving: a) technische aspecten van het gehele tentoonstellingsgebeuren;
- b) verzorging van geluid en licht bij elke manifestatie van de valkhofvereniging;
- c) begeleiding van alle technische zaken rond de bouwkundige toestand van de monumenten
- d) maquette-bouw;
- e) technische aspecten rond contourenaanduiding, informatiepanelen, e.d!

samenstelling: Hein van Brienen, Barbarossastraat 50, tel. 233551

Henk Moed
Gerard Hermans
Henk Lamers
Johan Peters

Propaganda-commissie.

- taakomschrijving: a) in meest ruime zin propaganda maken voor het Valkhof en de Valkhofvereniging;
b) het verzorgen van de contacten met de pers;
c) het produceren van propagandamateriaal.

samenstelling: Renée Hendriks, Wintersoord 30, tel. 230268
Ed Tonissen
Jan-Hein van Brienem
Jan Peters

Redactie-commissie.

- taakomschrijving: a) het verzorgen, tekstueel en technisch van het verenigingsorgaan: valkhofnieuws;
b) leveren van teksten voor tentoonstellingen en ander informatiemateriaal;
c) speurwerk in archieven

samenstelling: Maarten Dongelmans, Obrechtstraat 7, tel. 220752
Piet de Leeuw
Jos de Klerk
Jan-Hein van Brienem (lay-out)

Het bestuur is voornemens om de onderstreepte namen van bovenstaand lijstje te verzoeken om plaats te willen gaan nemen in het bestuur. Op de eerstkomende algemene ledenvergadering zullen dan Maarten Dongelmans en Renée Hendriks aan de leden voorgedragen worden met het verzoek hen ook daadwerkelijk te benoemen in het bestuur. Indien de ledenvergadering daarin bewilligt, zal het bestuur bestaan uit:

J.M.T.Nooy, voorzitter
H.G.M.v.Materen, secretaris
Th. Verwey, penningmeester
H.v.Brienem, coörd.techn.cie
R.Hendriks, coörd.prop.cie
M.Dongelmans, coörd.red.cie

Het spreekt vanzelf dat de samenstelling van de commissies niet voor altijd vast ligt: wisselingen en aanvullingen blijven voortdurend mogelijk.

Nijmegen, 25 november 1981

J.Nooy

.....
BUITENLANDSE REACTIES OP DE VALKHOF ACTIVITEITEN : ZOMERSEIZOEN 1981
.....

Zoals in een vorig nummer van Valkhofnieuws reeds werd vermeld, hebben ruim 20.000 mensen in het afgelopen seizoen een bezoek gebracht aan de de Karolingische kapel (St. Nicolaaskapel).

Hieronder bevonden zich vele buitenlanders, waarvan er zo'n 250 ons gastenboek tekenden. Bijna de helft van hen voegde daar nog een opmerking of een woord van dank aan toe.

Voor zover na te gaan, kwamen zij uit meer dan dertig landen!

Relatief sterk vertegenwoordigd waren Duitsland, Groot Brittannië, de Verenigde Staten, Italië, Zwitserland en Canada. Maar ook uit geheel andere hoeken van de wereld hebben mensen deze unieke kapel en de schamele burchtresten bezocht, zoals uit Australië, Nieuw Zeeland, Brazilië, Uruguay, Indonesië, Brits Columbia, Nigeria, Sierra Leone en uit Liberia.

Het is natuurlijk ondoenlijk hier alle opmerkingen vertaald weer te geven; enerzijds daar het aantal daarvoor te groot is en anderzijds door tot dusver onmogelijk gebleken vertalingen, zoals voor de bijdragen van bezoekers uit Arabisch sprekende landen en die in het Japans.

Ik wil hier volstaan met enkele karakteristieke opmerkingen (vertaald) de revue te laten passeren.

Enkele Zweden merkten glashelder op:

--- "Erg bijzonder en mooi" en: "Stijlvol en bijzonder"

Denen voegden hieraan toe:

--- "Ik vind het echt een goed idee om koormuziek te spelen. Dit schept de juiste sfeer" en: "Erg oud, jammer dat er niet méér over is".

Opmerkingen als deze laatste zijn veelvuldig gewit in ons gastenboek.

Als illustratie moge de uitspraken van een Brit en een Duitser dienen:

--- "Het is prachtig. Het is echter jammer dat er niet méér van te zien is" en: "Jammer, er had meer overgebleven moeten zijn".

Uitlatingen als deze stonden niet alleen; zo uitte een Franstalige

Canadees de wens: "Behoudt dit kostbare gebouw!"

Eenvens welke gedeeld werd door een Duitser, die schreef:

-----"Opdat deze kapel nog lang behouden mag blijven!"

Ook op de muziek werd gereageerd, zoals blijkt uit hetgeen een françaais aan het papier toevertrouwde:

----- "Komplimenten voor de achtergrondmuziek."

en een Brits bezoeker:

-----"Het is een zeer fraai bouwwerk en de muziek is subliem".

Vooral uit de landen met een korte eigen historie (even afgezien van het rijke Indiaanse verleden) als Canada en de Verenigde Staten schreef men, naast het welhaast onvermijdelijke "great" en "grand", met name opmerkingen als:

-----"Zeer interessant en zeer oud vergeleken met ons land" en:

-----"Eer het verleden".

Geenige mensen staken degenen die gedurende de zomermaanden in de kapel toezicht hielden, een hart onder de riem, zoals de Brit die schreef:

-----"Goed bewaard gebleven en gepresenteerd op heldere en interessante wijze"

en de Amerikaan die ons via het gastenboek mededeelde:

-----"Zeer interessant, ga door met uw nuttige werk".

Bijzonder aardig was ook de bijdrage van enkele Poolse bezoekers:

-----"Bedankt voor de verzorging van deze mooie kapel" ;

-----"Wij zijn geweest, hebben gezien en vonden het erg leuk" ;

-----"Te zeggen 'het is mooi' is te weinig; 'mooi' is een te vaak gebruikt woord hiervoor. Dit alles heeft een heel diepe indruk op mij gemaakt".

Een Zwitsers merkte nog op:

-----"Ik ben verwonderd, dat dit zo goed bewaard is gebleven"

Hij moest een weten! Want onlangs werd door mensen van de technische commissie van de Valkhofvereniging een lijst van mankementen opgesteld, waaruit bleek dat deze onvervangbare kapel tal van gebreken vertoonde. Nadere bijzonderheden hieromtrent kunt u lezen in een afzonderlijke bijdrage welke geheel gewijd is aan bedoeld schade rapport.

Tot slot van deze uitspraken van onze buitenlandse gasten, volgen er hier nog enkele welke geheel voor zichzelf spreken:

- "Belangrijk zo'n historische' plek in Nederland te zien" (Liberiaan)
- "Een plaats met een rijk verleden!" (Duitsler)
- "Een heerlijk kapelletje" (Française)

en een tweetal dat met opzet onvertaald is gebleven, omdat ze aan duidelijkheid niets te wensen over laten:

——"Wunderbar"

——"Nicht mein Wille, sondern Dein Wille oh Herr"

Ter afsluiting het advies van een mevrouw uit het Belgische Turnhout:
Het luidde: "' "Doe maar dapper door" "'

We nemen ons deze raad graag ter harte.

.....Met dank aan Agneta Andersson en Basja Dutkiewicz
voor het vertalen van de zweeds,deense en poolse
teksten.....

——G.Hermans——

JOHAN IN DE BETOUW EN DE SLOOP VAN DE BURCHT TE NYMEGEN

Zoals in het vorige nummer van Valkhofnieuw reeds aangekondigd, heeft MAARTEN DONGELMANS op 4 november j.l. zijn lezing gehouden.

We kunnen terugkijken op een zeer geslaagde avond. Mede oorzaak hiervan was de aanwezigheid van een aantal familieleden van Johan In de Betouw. Uit verschillende plaatsen uit het westen van het land waren maar liefst 10 nazaten aanwezig. Trouwens, wist u dat bijna alle nijmegenaren een fout maken? Iedereen kent de In de Betouwstraat. Maar met de uitspraak ervan gaan we in de fout. We moeten namelijk zeggen: In de Bôétouw!

Doze naam is een vervorming van :Betuwe. Hier leggen we ook de klemtoon op de e. In de loop der jaren is "de Betuwe" in deze naam vervormd tot "In de Betouw".

De familie was vol verwachtingen speciaal voor de lezing naar Nijmegen gekomen. Na afloop van de lezing vertelde een van de familieleden dat aan de verwachtingen volledig voldaan was. Men was zeer enthousiast over het relaas dat Maarten over hun voorvader gehouden had. Toch een mooi compliment.

Het geheel zou om 20.00 uur beginnen in de benodenzaal van hetel Belvoir. Met inachtneming van het Nijmeegs kwartiertje konden we dus om 20.15 starten. Vóór de pauze werd het leven van Johan in de Betouw besproken. Irriterend was dat af en toe via de luidsprekerinstallatie hotelgasten opgeroepen worden, die echt bij ons zaten.

Na de pauze is in de lezing het verband gelegd tussen Jan in de Betouw en de burcht van Nijmegen. Dit was voor velen het meest boeiende deel van het verhaal.

Bij het geheel werden zo'n 34 geheel nieuwe dia's vertoond. Hieronder bevonden zich enkele unieke exemplaren, zoals 2 dia's van gedichten van en over Jan in de Betouw. De toch nog ruim 70 bezoekers van deze avond, het was immers wéér voetbal op de T.V., hebben genoten van de verhalen en feiten die ons voorgeschoteld werden.

Een dergelijke avond is daarom ook zeker voor herhaling vatbaar.

Aardige bijkomstigheid was dat bij wijze van proef bij de ingang van de zaal een winkeltje ingericht was. Hier werden diverse ansichtkaarten, boekjes en prenten van het Valkhof verkocht. Hoerdoor kwam iedereen in de gelegenheid een souveniertje van ons aller Valkhof te kopen :b.v. de exclusief bij de valkhofvereniging verkrijgbare kaart van de maquette van de Valkhofburcht van Henk Lamers.

René Hendriks.

NASCHRIFT

Voor mensen die nadere belangstelling hebben voor de op mijn lezing behandelde "afbraakproblematiek" is het misschien interessant om te weten dat niet al te lang geleden nog over deze materie is gepubliceerd en wel in de grote Valkhofcatalogus (1980).

H. de Heiden wijdt daarin een artikel aan de veelbewogen jaren 1795-'97.

De meest recente - overigens zeer kleine - publicatie over Jan in de Betouw, door M. van Son, bevindt zich in de catalogus:

— "Afstemmen op afstammen", (Nijmegen, 1980)

M. Dongelmans.

BOEKEN

Het is bijzonder plezierig te kunnen constateren, dat aan de welhaast eindeloze stroom boeken over Nijmegen en Nijmeegse onderwerpen nog steeds geen einde is gekomen. Nog net in 1981 verschenen o.a. :NYMEGEN IN PRENTEN (herdruk met nieuwe, aangepaste inleiding), KIKK OP NYMEGEN én HET VALKHOF.

Hoewel in de eerste twee werken ook de geschiedenis van het Valkhof- al dan niet uitgebreid- besproken wordt, besteed ik in deze rubriek alleen aandacht aan het laatst vermelde boekwerkje, met name omdat het op initiatief van de jubilerende boekhandel DEKKER V.D. VEGT uitgegeven is in samenwerking met onze vereniging. Prijs: f 14,90

Zoals boven al gememoreerd werd, is hier sprake van een ongewijzigde herdruk, en wel uit 1961. Dit voert mij meteen naar het bezwaar, dat ik tegen deze heruitgave koester: in de afgelopen 20 jaar en met name in de laatste 2 jaar is er bijzonder veel veranderd (lees: verbeterd) in de geschiedschrijving van de historische burcht te Nijmegen. Alleen de stellingen van A. Delahaya zijn ongewijzigd gebleven (!), hetgeen duidelijk wordt, wanneer men het citaat in het boekje (p.79) vergelijkt met een van zijn recente publicaties: HOLLE BOOMSTAMMEN. Helaas is voor deze uitgave niet de tijd genomen om nieuwe gegevens in te passen door middel van een korte inleiding. De niets vermoedende lezer wordt nu geconfronteerd met onsamenhangende nauwelijks op elkaar aansluitende, deels achterhaalde citaten van auteurs uit een ver of nabij verleden.

Een gemiste kans is bovendien het feit dat de tekst niet aansluit op de afbeeldingen. Jammer is het verder, dat deze voormalige jubileumuitgave van Drukkerij Gebr. Janssen verzwijgt wie verantwoordelijk was voor de selectie van teksten en afbeeldingen. De bezitters van de eerste druk zullen zich herinneren dat dit Peter Sliepenbeek was.

Het blijft echter toch een fraai ogend, handzaam boekje, dat een aantrekkelijke keuze aan afbeeldingen van het Valkhof en zijn directe omgeving biedt. Bovendien is door deze heruitgave de in de boekhandels slecht vertegenwoordigde 'Valkhof-lectuur' weer met een boek uitgebreid. Mensen, die het fijne van en over het gereproduceerde illustratiemateriaal willen weten, doen er goed aan nog twee Valkhofpublicaties uit 1980 aan te schaffen:

M. Dongelmans: DE ORANJES EN HET VALKHOF 1786-1787 f 12,50
 G. Lemmens e.a.: HET VALKHOF TE NIJMEGEN (catalogus) f 25,—

Lezers van Valkhofnieuws, die zich eens wat dieper met het fenomeen 'kasteel' willen bezighouden en uitgekeken zijn op de lange reeks van kastelenatlassen, -gidsen en andere populaire uitgaven, worden geïntendeerd op een dit jaar verschenen, fraai uitgevoerd, luxueus, rijk-geïllustreerd boekwerk dat de titel draagt:

LIBER CASTELLORUM : 40 VARIATIES OP HET
THEMA KASTEEL.

onder redactie van T.J.Hoekstra, H.L.Janssen, I.W.L.Moerman.

Dit door coryfeeën uit de 'kastelenwereld' geschreven omvangrijk boek is verschenen bij de Walburg Pers.

Voor de echte kastenliefhebber : een must.

EPILOOG.

MET GEMENGDE GEVOELEN BEEINDIG IK MET DIT NUMMER VAN VALKHOFNIEUWS EEN TAAKVERVULLING DIE IK ENKELE JAREN HEB MOGEN VERRICHTEN.

DOORDAT IK GEHEEL PER TOEVAL EEN REX ROTARY M4 ELECTRISCHE STENCILMACHINE IN HANDEN KREEG, TEZAMEN MET HET FEIT DAT IK IN VROEGERE JAREN AL EENS ERVARING OPGEDAAN HAD MET HET STENCILWERK, MAAKTE DAT DE VALKHOFVERENIGING AL KORT NA DE OPRICHTING EEN EIGEN ORGAAN KREEG. ZOIETS BOUW JE OP EN JE ZIET RESULTATEN VAN JE WERK EN DAN IS HET TOCH MET EEN TIKJE WEEMOED ALS ZO EEN TAAKVERVULLING VAN JE AFVALT. TEGELIJK BEN JE VERHEUGD DAT ER EN EINDELIJK EEN GOED REDACTIETEAM IS SAMENGESTELD EN DAT ER VIA OFFSETDRUK FRAAIERE RESULTATEN TE BEREIKEN ZULLEN ZIJN.

HET AFVALLEN VAN EEN, AF EN TOE, ZWARE LAST EN HET OVERDRAGEN VAN JE TAAK AAN EEN ANDER TEAM, WAT HET STELLIG BETER ZAL DOEN, EN DE VERWACHTING DAT NU ALLES MOOIER EN BETER ZAL WORDEN, ALLES TEN GERIEVE VAN ONZE EIGEN VALKHOFVERENIGING, DAT ALLES VORMT VOOR MIJ DE VERKLARING VAN DE GEMENGDE GEVOELENS WAARMEE IK DEZE EPILOOG BEGON.

VALKHOFNIEUWS: HET GA U GOED !

J.M.T.Nooy, typist, cyclostylist
vanaf het begin tot nu.